

มคอ.3 รายละเอียดรายวิชา (ฉบับย่อ)
Thai in Different Periods

รหัสวิชา 0111432 ภาษาไทยต่างสมัย

Thai in Different Periods

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : วิทยาเขตสงขลา/ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์/ สาขาวิชา
ภาษาไทย

1. รหัสชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต และคำอธิบายรายวิชา

0111432 ภาษาไทยต่างสมัย

2(2-0-4)

Thai in Different Periods

ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษา ลักษณะภาษาไทยสมัยสุโขทัย
สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

Fundamental knowledge in changes of language, characteristics of Thai language
in Sukhothai period, Ayudhaya period and Rattanakosin period

2. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

2.1 เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้เรื่องความรู้เบื้องต้นด้านภาษาเชิงประวัติ ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ
ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและเปรียบเทียบ

2.2 เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงของภาษา

2.3 เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและลักษณะภาษาไทยสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ กับสมัย
ปัจจุบัน

3. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต หมวดวิชาเอก หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ภัทรนาวิก

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ภัทรนาวิก

4. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

พฤษภาคม 2568

7.การพัฒนาผลการเรียนของนิสิต

แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา						4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ						5. ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และ การใช้ เทคโนโลยี			6. การจัดการเรียนรู้และบูรณาการ										
	ELO 1		ELO 2		ELO 3			ELO 4			ELO 5			ELO 6			ELO 7			ELO 8			ELO 9			ELO 10		ELO 11		ELO 12			
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	5.1	5.2	5.3	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.๑0	6.11	
0111432 ภาษาไทย ต่างสมัย	○	●	○	○	●	●		○	○				○	○	○	○	●	○	●	●	○	●	○		○	○	○	○	○	○	○	○	

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
ELO1 แสดงพฤติกรรมการณ์มีคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีจิตวิญญาณความเป็นครูและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูสำหรับครูภาษาไทย เป็นครูนักพัฒนาที่มีทักษะการพัฒนาผู้เรียน ตนเอง และชุมชน		
○ 1.1 มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครูและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูสำหรับครูภาษาไทย	1.1 มอบหมายงานให้นิสิตทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม เพื่อนิสิตจะได้เรียนรู้การวางแผนการทำงาน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการค้นคว้าข้อมูล และมีความสามัคคี เพื่อฝึกฝน	1.1 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน และส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งสังเกต
● 1.2 ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เอาใจใส่ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความเท่าเทียม ความเสมอภาคในการเรียนรู้		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ของผู้เรียน และสร้างคุณค่าจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ความหลากหลาย และสังคมพหุวัฒนธรรม สะท้อนอัตลักษณ์ครูภาษาไทยนักพัฒนา	ตนเองให้มีความพร้อมด้านจรรยาบรรณความเป็นครู	ลักษณะการพูดจา การให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นเรียนและครูผู้สอนในเรื่องต่าง ๆ
	1.2 สอดแทรกเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีจริยธรรม จิตสาธารณะ การมีส่วนร่วมต่อสังคม การช่วยเหลือสังคม การมีสัมมาคารวะ เพื่อปลูกฝังให้นิสัยมีความรับผิดชอบ และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	1.2 ประเมินจากความรับผิดชอบ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม 1.3 ประเมินจากการนำเสนอผลงานการมีคุณธรรมพื้นฐานและมีจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สังเกตความมีวินัย ซื่อสัตย์เสียสละ สุภาพ ขยัน อ่อนน้อมถ่อมตน
ELO2 ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม		
○ 1.3 แสดงออกถึงความมุ่งมั่น ทุ่มเท ความสำเร็จรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมด้วยความถูกต้อง เหมาะสม ทั้งในการฝึกปฏิบัติงานครู การปฏิบัติการสอน และการทำงานร่วมกับคนในชุมชนโดยเชื่อมโยงกับสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	1.3 ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกิจกรรมกลุ่มเพื่อฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ และการยอมรับในความแตกต่าง ในการเรียนรู้รายวิชาที่ศึกษาในชั้นเรียน	1.3 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน และส่งงานตามที่ได้รับมอบหมาย การคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหา

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
○ 1.4 สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพครูและใช้ดุลยพินิจโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นครูภาษาไทยผู้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	1.4 ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในลักษณะกิจกรรมกลุ่มเพื่อฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ และการยอมรับในความแตกต่าง ในการเรียนรู้ รายวิชาที่ศึกษาในชั้นเรียน	1.43 ประเมินจากการนำเสนอผลงานการมีคุณธรรมพื้นฐานและมีจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สังเกตความมีวินัย ซื่อสัตย์เสียสละ สุภาพ ขยัน อ่อนน้อมถ่อมตน
2. ด้านความรู้		
ELO3 สามารถนำหลักการ แนวคิดทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งในศาสตร์ภาษาไทยและศาสตร์ต่าง ๆ ต่อยอดความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวกับภาษาไทย นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ มีความเท่าเทียมและเสมอภาคในบริบทที่หลากหลาย		
● 2.1 มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านหลักภาษา วรรณคดี วรรณกรรมและวัฒนธรรมไทย ทักษะการใช้ภาษาและทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาการความรู้สมัยใหม่ วิชาชีพครู และศาสตร์รายวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง อย่างกว้างขวางลึกซึ้งและเป็นระบบ สรุปลองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ทางภาษาไทยที่ตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียน	2.1 และ 2.2 ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อ เนื้อหาที่ผู้สอนกำหนดไว้ และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยการทำแบบฝึกหัด และจัดทำรายงาน นำเสนอโดยการพูดหน้าชั้นเรียน และการจัดทำรายงานเป็นรูปเล่ม	2.1 ทดสอบภาคทฤษฎี 2.2 รายงานผลการค้นคว้า ทำแบบฝึกหัดตามเนื้อหาวิชาที่เรียน และประเมินผลจากการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน และรูปเล่มรายงาน 2.3 พิจารณาจากการมีส่วนร่วมในการเรียน การทำงานกลุ่ม
● 2.2 วิเคราะห์ความรู้และเนื้อหาวิชาภาษาไทยอย่างลึกซึ้งสามารถติดตามความก้าวหน้าด้านวิทยาการและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน บูรณาการความรู้เนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านหลักภาษา วรรณคดี วรรณกรรมและวัฒนธรรมไทย ต่อยอดความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การวิจัย สามารถออกแบบหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สื่อและเทคโนโลยี การวัดและ		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ประเมินผล และปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริงได้สอดคล้องกับบริบทวิชาชีพ		
2.3 บูรณาการการเรียนการสอนภาษาไทยที่ครอบคลุมเนื้อหาด้านหลักภาษา วรรณคดี วรรณกรรมและวัฒนธรรมไทย ทักษะการใช้ภาษาและทักษะการจัดการเรียนรู้หลักภาษาไทย วรรณคดีและทักษะการใช้ภาษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ มีความเท่าเทียมและเสมอภาคในบริบทที่หลากหลายกับการปฏิบัติจริงและมีการบูรณาการข้ามศาสตร์		
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
ELO4 เป็นผู้นำทางปัญญา สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดเชิงวิพากษ์ สามารถพัฒนางานด้านภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถชี้แนะและถ่ายทอดความรู้ทางด้านภาษาไทยแก่สถานศึกษา ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ ประยุกต์เนื้อหาวิชาภาษาไทยสู่การปฏิบัติงานในวิชาชีพ		
○ 3.1 มีทักษะการใช้กระบวนการคิดแบบต่าง ๆ นำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยไปใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองและมีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ เหมาะสมกับครูภาษาไทย มีทักษะการคิดค้นความรู้ทางภาษาไทยอย่างเป็นระบบ	3.1 กำหนดประเด็นให้ศึกษาค้นคว้า 3.3 พิจารณาการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าว่ามีความสมเหตุสมผลเพียงใด มีบทนำ การเสนอเนื้อหาที่มีระบบการเชื่อมโยง มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้ ความคิด นำสู่การเขียนบทสรุปได้อย่างสมเหตุสมผล รู้จักใช้ปัญหาพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองในการใช้ภาษา	3.1 ประเมินจากการพูดที่มีความรอบรู้ 3.2 ประเมินจากการเขียนที่สมเหตุสมผล มีความเป็นตัวของตัวเอง 3.3 ประเมินจากการใช้ภาษาที่มีเหตุผล สะท้อนถึงความรู้ที่รอบรู้ มีเหตุผลน่ารับฟัง 3.4 ประเมินจากการทำรายงาน
○ 3.2 สามารถคิดเชิงวิพากษ์ และคิดเชิงสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณในการตัดสินใจและ		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
แก้ปัญหาเกี่ยวกับภาษาไทย วิเคราะห์ วิจารณ์เนื้อหาด้านหลักภาษา วรรณคดี วรรณกรรมและวัฒนธรรมไทย และทักษะ การใช้ภาษา สามารถสร้างสรรค์และ นำเสนอผลงานทางวิชาการด้านภาษาไทย มี ความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนา งานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ในการ ดำรงชีวิต การประกอบวิชาชีพ และการ แก้ปัญหา รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ภาษาไทยอย่างมีนวัตกรรม	ให้เหมาะสม เพื่อที่จะนำ ความรู้ที่ได้รับไปต่อยอด ต่อไป	
3.3 สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ด้าน ภาษาไทย จากการทำวิจัยและสร้าง นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ สามารถออกแบบสถานการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อ กระตุ้นทางปัญญาและเกิดทักษะการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ใช้วิถีทางปัญญา รวมทั้งการ ถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม		
ELO5 พัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ทางภาษาไทย สร้างงานวิจัยอย่างมีนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน		
3.4 มีทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน เชี่ยวชาญกระบวนการคิดแก้ปัญหาเพื่อ พัฒนางานวิจัย และประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนรู้ทางภาษาไทย	3.1-3.5 กำหนดประเด็น ให้ศึกษาค้นคว้า พิจารณาการนำเสนอ ผลการศึกษาค้นคว้าว่ามี ความสมเหตุสมผลเพียงใด มีบทนำ การเสนอเนื้อหา ที่มีระบบการเชื่อมโยง มี การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้ ความคิด นำสู่ การเขียนบทสรุปได้อย่าง	3.1-3.5 ประเมินจากการ ทำรายงาน

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	สมเหตุสมผล รู้จักใช้ ปัญญาพัฒนาความเป็นตัว ของตัวเองในการใช้ภาษา ให้เหมาะสม เพื่อที่จะนำ ความรู้ที่ได้รับไปต่อยอด ต่อไป	
3.5 สร้างองค์ความรู้ใหม่โดยใช้ กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการ จัดการเรียนรู้ทางภาษาไทย		
○ 3.6 สร้างความเชี่ยวชาญในการจัดการ เรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ สร้างนวัตกรรม พัฒนาความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และ ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือพัฒนางาน ทางภาษาไทยได้อย่างสร้างสรรค์		3.6 ประเมินจากการ นำเสนองานหน้าชั้นเรียน การจัดทำรายงาน
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ELO6 ปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ เข้าใจกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น		
○ 4.1 มีกระบวนการในการพัฒนาตนเอง รับรู้ และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีความคิดเชิง บวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม	4.1 ให้ทำแบบฝึกหัด ทำงานกลุ่ม ตาม เนื้อหาวิชาที่เรียน	4.1 ประเมินจากการ สังเกตพฤติกรรมในการมี ส่วนร่วมในการทำงาน กลุ่ม และส่งงานตามที่ ได้รับมอบหมาย การคิด แก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหา
○ 4.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีกับ ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง และคนใน ชุมชน มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	4.2 ให้รายงานผล การศึกษาค้นคว้ารายงาน กลุ่ม 4.3 สอบถามและเปิด โอกาสให้ แลกเปลี่ยน	4.2 พิจารณาจากการทำ แบบฝึกหัด รายงาน 4.3 สังเกตจากการ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างกัน และกัน การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น
○ 4.3 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนรวม สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาตนเอง กลุ่ม และระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	ความคิดเห็นระหว่างกัน และกัน	

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ELO7 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและบูรณาการความรู้วิชาการกับความรู้ชุมชน		
● 4.4 เข้าใจข้อมูลชุมชน ความคิด ความเชื่อ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่นในการอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถบูรณาการความรู้วิชาการกับความรู้ชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและนำไปสู่ปฏิบัติการเรียนรู้ในการทำงานของครูร่วมกับชุมชน ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต	4.4-4.5 ผู้สอนเล่า เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิชา เพื่อให้นิสิตเข้าใจ เรื่องความคิด ความเชื่อ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมไทย เป็นต้น	4.4 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและเรื่องราว ผู้สอนได้บอกเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
○ 4.5 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในการเป็นครู นักพัฒนาที่รับผิดชอบหน้าที่ ตนเอง ผู้เรียน ผู้ร่วมงานและสังคมส่วนรวม สามารถออกแบบกระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่มีความหลากหลายโดยอาศัยความร่วมมือกับชุมชนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือ แก้ปัญหาตนเอง กลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	แนะนำแนวทางที่ช่วยให้ นิสิตได้เข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบหน้าที่ ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อเพื่อนร่วมกลุ่ม เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานได้ประสบผลสำเร็จ เพื่อไปสู่การเป็นครูที่รับผิดชอบหน้าที่ต่อไป สอบถามและเปิดโอกาสให้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและกัน ในกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	4.5 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและเรื่องราว ผู้สอนได้บอกเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ELO8 สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดเรียนรู้เพื่อการศึกษา		
● 5.1 มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับผู้เรียน บุคคลและกลุ่มต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการหลากหลายทั้งการพูด การเขียน		5.1-5.2 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและเรื่องราว

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
และการนำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทที่หลากหลาย ● 5.2 สังเกต ติดตามการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ประมวลผลและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม		ผู้สอนได้บอกเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
○ 5.3 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงาน การประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศรับและส่งข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้ดุลยพินิจที่ดีในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศอีกทั้งตระหนักถึงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอกเลียนผลงาน		
	5.3 แนะนำให้หาข้อมูลประกอบการศึกษาค้นคว้าผ่านระบบคอมพิวเตอร์ แนะนำการใช้ website ที่จำเป็นในการค้นคว้าหาข้อมูล ให้รายงานผล การศึกษาค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ฝึกการค้นคว้าข้อมูลโดยผู้สอนแนะนำให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า	5.3 ประเมินจากการนำเสนอรายงาน รูปเล่มรายงาน
6. วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้และบูรณาการอัตลักษณ์		
ELO9 แสดงสมรรถนะในการวิเคราะห์งานครุภาษาไทย แสวงหาความรู้และจัดการเรียนรู้ทางภาษาไทย ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย		
● 6.1 วิเคราะห์ความรู้ ทฤษฎี และแสวงหาความรู้เกี่ยวกับงานครุภาษาไทย	6.1-6.2 ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	
○ 6.2 แสดงออกถึงการพัฒนาตนเองให้มีทักษะสำหรับสังคมอนาคตและทักษะในการจัดการความรู้ทางภาษาไทย โดยใช้สื่อการสอนในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ และสามารถ		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์		
6.3 แสดงออกถึงความเชื่อ ค่านิยมที่ยึดมั่น คุณธรรมจริยธรรม วินัย ความรับผิดชอบ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดการเรียนรู้ทางภาษาไทยที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทชุมชน		
ELO10 แสดงสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างเชี่ยวชาญด้วยรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์		
○ 6.4 วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปออกแบบและจัดเนื้อหาสาระภาษาไทย และกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาไทยให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนอย่างหลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ปฏิบัติการสอนภาษาไทย ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนด้วยความรัก เมตตา กรุณา เอื้ออาทร รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน สามารถวิเคราะห์ปัญหา พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	
○ 6.5 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ทางภาษาไทยด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถออกแบบและสร้างหลักสูตรรายวิชาในชั้นเรียน วางแผนและออกแบบเนื้อหาสาระภาษาไทยและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย บริหารจัดการชั้นเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยี วัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ และรู้จักสร้างสัมพันธภาพ การจัดการอารมณ์ของตนเองและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น การทำงานเป็นทีม การใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสืบค้น จัดเก็บ และ	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์		
ELO11 แสดงสมรรถนะในการจัดการการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างบูรณาการและสร้างสรรค์ และแสดงออกในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์		
○ 6.6 นำความรู้มาใชวางแผน ออกแบบ หลักสูตรรายวิชา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ผลิตสื่อ/นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้ภาษาไทยมาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนา	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	
○ 6.7บูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย วิเคราะห์นวัตกรรมที่เหมาะสม แสดงออกถึงความคิดริเริ่มกระบวนการสอนภาษาไทยให้ทันยุคสมัยปัจจุบัน จัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงอย่างน้อย 2 ระดับ หรือ 2 ระดับชั้น และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ใช้วิธีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน บันทึกและเขียนรายงานการปฏิบัติงานสอนและถอดบทเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	
ELO12 แสดงสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย มีทักษะศตวรรษที่ ๒๑ สร้างนวัตกรรมการสอนภาษาไทย เชี่ยวชาญการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างบูรณาการ ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์ สามารถวิจัยพัฒนาผู้เรียนและเผยแพร่ ปฏิบัติหน้าที่ครูภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
○ 6.8 นำทักษะศตวรรษที่ ๒๑ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาตนเองและสังคม เช่น ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะการรู้เรื่อง (Literacy Skills) และทักษะชีวิต (Life Skills) เป็นต้น และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วางแผนจัดการเรียนรู้และจัดการชั้นเรียนในสถานการณ์จริง	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
อย่างน้อย 1 ภาคเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกรนำทักษะศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ใช้วิธีการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมพลังการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม		
○ 6.9 สร้างบรรยากาศ จัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพมีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	
○ 6.10 บูรณาการศาสตร์การสอน เนื้อหาภาษาไทย เทคโนโลยี และจรรยาบรรณวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	
○ 6.11 จัดการความรู้จากการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู โดยการสะท้อนคิด การถอดบทเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และเผยแพร่	ให้นิสิตคิดและนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	

8.แผนการสอน

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 2x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 4x 15 สัปดาห์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	รายละเอียดของรายวิชา แนวทางการศึกษา จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2	-	1.แจกเอกสารรายละเอียดของรายวิชา ทำความเข้าใจเรื่อง ขอบเขตเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนตามรายละเอียดของรายวิชา การวัดและประเมินผล ส่งงานเพื่อนำเสนอในสัปดาห์ถัดไป สื่อที่ใช้ในรายวิชานี้ : เอกสารประกอบการสอน (แจ้งให้นิสิตทราบว่ามีสิทธิ์จะได้รับฟังการบรรยายจากวิทยากร 1 ครั้ง ผ่านระบบออนไลน์ ในช่วงเวลาที่เหมาะสม)	ประภัสสร ภัทรนาวิก
2-3	1. ให้นิสิตทบทวนความรู้เรื่องภาษาศาสตร์ที่เคยเรียนมา 2. ความหมายของภาษาเชิงประวัติ ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและเปรียบเทียบ	4	-	1. ผู้สอนอธิบายเรื่อง ความหมายของภาษาศาสตร์เชิงประวัติ ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและเปรียบเทียบ <u>สื่อและอุปกรณ์</u>	

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				เอกสารประกอบการเรียน วิชาภาษาต่างสมัย	
4-6	ความรู้ทั่วไปเรื่องการเปลี่ยนแปลงของ ภาษาเป็นความรู้ที่เป็นพื้นฐานใน การศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์เชิง ประวัติและภาษาศาสตร์เชิงประวัติ และเปรียบเทียบ	6	-	1.ผู้สอนบรรยาย นิสิตอ่าน เอกสารประกอบการสอน 2.ตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ เป็นช่วง ๆ ในประเด็นที่ สำคัญ 3.ให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหา บทเรียน	
7-9	ศึกษาภาษาในสมัยสุโขทัยจากศิลา จารึกในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และ สมัยรัตนโกสินทร์จากตัวอย่างภาษา สมัยนั้น	6	-	1.ผู้สอนบรรยาย ผู้เรียน อ่านและทำความเข้าใจภาษา ในสมัยสุโขทัย อยุธยา รัตน โกสินทร์จากตัวอย่างใน เอกสารคำสอน 2.ตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ คำถามเป็นช่วง ๆ ในประเด็น ที่สำคัญ	
10-12	ศึกษาภาษาในสมัยสุโขทัยอยุธยา และ รัตนโกสินทร์ จากการอ่านผลงานที่ ศึกษาภาษาทั้ง 3 สมัย วิทยาการบรรยายประสบการณ์ ตัวอย่างการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชานี้	6	-	ผู้เรียนจัดกลุ่มศึกษาค้นคว้า หัวข้อนี้ ทำรายงานเดี่ยว รายงานกลุ่ม นำเสนอ รายงาน อาจารย์และนิสิต ร่วมมือกันทำความเข้าใจ ภาษาทั้งสามสมัย โดยผู้สอน อธิบายและชี้ให้เห็นประเด็น ความแตกต่างของภาษาทั้ง สามสมัย	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				ผู้เรียนฟังการบรรยายในรายวิชานี้จากวิทยากร	
13-15	ผู้เรียนศึกษาสำนวนภาษาในสมัยสุโขทัย อยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์	6	-	ผู้เรียนรายงานผลด้วยวาจาหรือการเขียน ตามความเหมาะสม	
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	-		

9.แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	- การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน - การส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งสังเกต ลักษณะการสื่อสารกับผู้อื่นและผู้สอน	สัปดาห์ที่ 1 - 15	รวมกับคะแนนด้านที่ 2
2	ด้านความรู้	- การส่งงานตามที่ได้รับมอบหมาย - การเก็บคะแนนจากแบบฝึกหัด รายงาน	สัปดาห์ที่ 1 - 15	60 *ทั้งนี้ดูหมายเหตุด้านล่าง
3	ด้านทักษะทางปัญญา	การสอบปลายภาค	มหาวิทยาลัยกำหนดการสอบ	40 *ทั้งนี้ดูหมายเหตุด้านล่าง
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	- การให้ความร่วมมือในการทำงานในระหว่างผู้เรียน การตรงต่อเวลาในการส่งงาน	สัปดาห์ที่ 1 -15	รวมกับคะแนนด้านที่1
5	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-การนำเสนอการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	สัปดาห์ที่ 4 -15	รวมกับคะแนนด้านที่ 2
6.	วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้และบูรณาการอัตลักษณ์	การนำเสนอความคิดและการคาดคะเนว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดต่อไป	สัปดาห์ที่ 1 - 15	รวมกับคะแนนด้านที่ 2
รวม				100 %

* หมายเหตุ ในกรณีที่เป็นการเรียนการสอนแบบปกติในชั้นเรียนหรือ สอนออนไลน์และสอบในชั้นเรียน คะแนนเก็บ 60 คะแนน และคะแนนสอบ 40 คะแนน แต่หากเกิดกรณีเนื่องจากการเรียนการสอนแบบออนไลน์เท่านั้นจะมีการปรับคะแนนเป็นการทำรายงานส่ง ซึ่งอาจเป็นรายงานกลุ่ม หรือเดี่ยว หรือทำข้อสอบปลายภาคมาส่ง ทั้งนี้ตามแต่สถานการณ์

และการเรียนการสอน และ กรณีเรียนและสอบแบบออนไลน์จะปรับคะแนนใหม่ตามแต่สถานการณ์ โดยอาจปรับคะแนน โดยเป็นคะแนนเก็บ 80 คะแนน และ คะแนนสอบ 20 หรือปรับเป็นคะแนนการจัดทำรายงานผลการศึกษาโดยเป็นการ จัดทำรายงาน แบบฝึกหัดทั้งหมด เป็น100 คะแนน หรือ 100% ทั้งนี้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่อไป

10. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารหลัก

ประภัสสร ภัทรนาวิก. การเปลี่ยนแปลงของภาษา.สาขาวิชาภาษาไทย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 2556. (อัดสำเนา)

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กอบพร จันทนาคร. 2530. บทวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาในกฎหมายตราสามดวงและกฎหมายปัจจุบัน: **กฎหมายครอบครัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กำธร สติรกุล. 2530. ลายสือไท 700 ปี. กรุงเทพฯ: องค์การคำครุสภา.

ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. 2529. การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการพิจารณาและจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี. **ประชุมศิลา**

จารึกภาค 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

คณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และ โบราณคดี สำนักนายกรัฐมนตรี.

2510. **ประชุมจดหมายเหตุสมัยอยุธยา ภาค 1**. พระนคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

ชวนพิศ อัฐรัตน์. 2518. การใช้คำและสำนวนในสมัยสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดุษฎีพร ชำนิโรคานนท์. 2526. ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและภาษาไทยเปรียบเทียบ. (อัดสำเนา)

เทพี พันธเมธา. 2529. การใช้สันธานในสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา นิราศรพ. 2530. คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทยระหว่าง พ.ศ. 2417-2453. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิธิตี มะปะวงค์. 2533. วิวัฒนาการศัพท์การเมืองการปกครองไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 7. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

น้ำทิพย์ ภิงคารวัฒน์. 2541. การเปลี่ยนแปลงของภาษา : ภาษาอังกฤษผ่านกาลเวลา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บัวหลวง วงศ์ภักดี. 2528. การศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา กับสมัยปัจจุบัน.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แบรดเลย์ , แดนปีช. 2514. อักษรอาณานิคมศรีลังกา. กรุงเทพฯ : องค์การคำครุสภา.

ประเสริฐ ญ นคร. งานจารึกและประวัติศาสตร์ของประเสริฐ ญ นคร. นครปฐม: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม
และฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน , 2534.

ปราณี กุลละวณิช. 2533. ภาษาไทย 3 หน่วยที่ 14. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปราณี กายอรุณสุทธิ. 2526. คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. 2515. การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพย์ กิจสมบัติ. 2524. การใช้คำ ที่ ซึ่ง อัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ไพทยา มีสัดย. 2540. การศึกษาคำช่วยหน้ากริยาที่กลายมาจากคำกริยาในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มีชัย เอี่ยมจินดา. 2534. วิวัฒนาการของระบบคำบุรุษสรรพนามตั้งแต่สมัยสุโขทัย-สมัยปัจจุบัน.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ราตรี ธีนวารชร. 2541. การศึกษาคำในศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ลีไทย , พระญา. 2515. ไตรภูมิพระร่วง. พิมพ์ครั้งที่แปด ธนบุรี : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.

ลินดา วิชาดากุล. 2528. การสร้างคำในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วรารณ แสงสด. 2531. บุรุษสรรพนามในภาษาไทย : การศึกษาเชิงประวัติ. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลยา วิมุกตะลพ. 2513. การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ สำนวน และลำดับของคำในภาษาไทยสมัย
รัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.